

Toponim: Zločin u Erdutu

IZVJEŠTAJ S GLAVNE RASPRAVE

09. prosinca 2015. – otvaranje glavne rasprave, čitanje optužnice, izjašnjavanje o krivnji, dokazni postupak

Izvještava: Božica Ciboci – Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću, Zagreb

Suđenje prate: Božica Ciboci - Documenta

Predsjednik sudskog vijeća otvorio zasjedanje, objavio predmet rasprave i sastav vijeća (čl. 400 ZKP/08). Nema primjedbi na sastav vijeća.

Predsjednik vijeća konstatira da je raspravi nazočna i Božica Ciboci iz *Documente* iz Zagreba. Predsjednik vijeća utvrđuje da na današnju raspravu nije pristupio svjedok Siniša Teodorović, koji je svoj izostanak opravdao. Konstatira da su ispunjeni zakonski uvjeti za održavanje rasprave, te vijeće donosi rješenje kojim će se održati današnja rasprava u odsutnosti pozvanog svjedoka Siniše Teodorovića.

Predsjednik vijeća konstatira da se opt. Zoranu Vučićeviću temeljem čl. 402., st. 3. ZKP-a sudi u odsutnosti.

Rasprava je otvorena za javnost.

Temeljem čl. 415. st. 1 ZKP/08 započinje rasprava čitanjem optužnice ŽDO-a u Osijeku, koju čita zamjenik ŽDO-a Zlatko Bučević.

Budući se optuženiku sudi u odsutnosti, predsjednik vijeća konstatira da se **opt. Zoran Vučićević** ne smatra krivim.

Ujedno predsjednik vijeća temeljem čl. 417. st. 1 ZKP/08 poziva stranke da održe uvodne govore.

UVODNI GOVORI

Zamjenik ŽDO-a u Osijeku Zlatko Bučević navodi da će tijekom dokaznog postupka izvođenjem dokaza predloženih na pripremnom ročištu dokazati da je optuženik počinio kazneno djelo kako je opisano u optužnici.

Branitelj opt. Zorana Vučićevića, odv. Dubravko Marjanović navodi da će tijekom dokaznog postupka dokazati da je njegov branjenik postupao po zapovjedi, te da nije počinitelj ovog kaznenog djela

DOKAZNI POSTUPAK

Zamjenik ŽDO predlaže saslušanje svjedoka:

Svjedok Zvonko Madajček, sin Ivana, r. 1958., elektrotehničar iz Aljmaša, prethodno je upozoren u smislu čl. 47. i čl. 288. st. 3. ZKP/08 da je dužan govoriti istinu, te da nije dužan odgovarati na pitanja ako bi time izložio sebe ili bliskog rođaka kaznenom progonu, teškoj sramoti ili znatnoj materijalnoj šteti.

Svjedočenje oštećenika Zvonka Madajčeka

Na upit zamjenika ŽDO-a u Osijeku sjeća li se događaja u studenome 1991., oštećenik navodi da je tijekom prisilnog rada bio u erdudskim vinogradima kada su u 9.00 sati po njega došla dvojica s kombijem i povezli ga u stanicu milicije u Erdut, gdje je bio podvrgnut ispitivanju. Tamo je bilo još osoba. Ispitivali su ga u vezi suradnje s MUP-om i ZNG-om, gdje i kada im je pomagao, je li donosio

kakvu pomoć, te optužbe da je skrivao pripadnike MUP-a i s njima surađivao. Iako je oštećenik negirao sve optužbe, ispitivač Božo Bolić (op.a. Zapovjednik pararendarstvenog odjela milicije u Erdutu) njegovim odgovorima nije bio zadovoljan, psihički ga je zlostavljao, te naredio mlađem muškarcu pripadniku milicije koji mu je bio podređen da oštećenika šamara i udara bejzbol palicom po tijelu. Pritom se Z.M. morao sa sebe skinuti odjeću, izuti se, a potom leći preko nekog sanduka, a ovaj ga je snažno udario bejzbol palicom po leđima, stražnjici, tabanima, uslijed čega je pretrpio velike bolove. Za to vrijeme Bolić je govorio da "ga ne štedi". Isti muškarac potom mu je pokušao kliještima za orahe stegnuti testise, no nije ih obuhvatio do kraja, pa je osjetio manju bol srednjeg intenziteta.

Na upit predsjednika sudskog vijeća o izmijenjenom iskazu o pretrpljenoj boli uslijed zlostavljanja kliještima za orahe u ranijem iskazu ispitivanja svjedoka kada je oštećenik izjavio da je pretrpio velike bolove, uslijed kojih su mu navrle suze, te da je uslijed bolova gotovo zanijemio, svjedok navodi da je doista pretrpio velike bolove uslijed nanošenja udaraca po tijelu bejzbol palicom, no da su nakon svih neposredno pretrpljenih udaraca bolovi u testisima bili nekog srednjeg intenziteta, budući da testise nisu kliještima stisnuli do kraja.

Svjedok navodi da su njegovu suprugu teretili da je pomogla ranjenom MUP-ovcu, te da su izvršili pretres njihove kuće, gdje su pronašli neki medicinski sprej koji su upotrebljavali za liječenje životinja, što su iskoristili kao dokaz protiv oštećenika. Prilikom njegova ispitivanja dovedena je i supruga, koja je također zadobila nekoliko udaraca bejzbol palicom. Prilikom ispitivanja bio je izrazito istraumatiziran, a prisilili su ga i da potpiše neku izjavu koju nije vidio.

Na pitanje branitelja optuženog da opiše osobu koja ga je tukla, oštećenik je naveo da se radi o mladiću malo višeg rasta od njegova (oštećenik je visine oko 173, a optuženi oko 175 cm), težine oko 70-ak kg, u dobi između 25 i 27 godina u vrijeme događaja. Za vrijeme ispitivanja oštećenik je optuženika vidio 2. puta u životu i nije ga poznavao. Prethodno ga je vidio kako izlazi iz automobila u blizini Erdutskih vinograda. Naknadno je saznao da se radi o Zoranu Vučićeviću. Na pitanje je li poznavao Bolića svjedok je potvrdio, navevši da je Bolić bio nižeg rasta.

Nakon ispitivanja u stanici milicije u Erdutu oštećeniku nije pružena nikakva liječnička pomoć, a potom je još proveo 22 dana u zatočeništvu u Dardi.

Za vrijeme zatočeništva oštećenik je također bio fizički zlostavljan, a pred njim su tukli i druge zatočenike. Jednog zatočenika ispitivali su i tukli toliko da više nije mogao ni otvoriti oči. Tražio je vode, no drugi zatočenici nisu mu je mogli dati, jer ni oni nisu imali.

Svjedočenje oštećenice Viktorije Madajček

Na upiti zamjenika ŽDO-a što se dogodilo 22. studenoga 1991., svjedokinja navodi da su toga dana po nju došli kombijem. Dovedli su supruga i pretresli kuću, tražili sanitet za prvu pomoć, no nisu pronašli. Pronašli su *hanzaplast* i sprej za rane, koji je imala kako bi mogla djetetu pružiti prvu pomoć. Ti su im predmeti tada oduzeti, te su oboje od kuće potom odvezeni u stanicu milicije, gdje je i ona ispitivana. Prethodno je odvedena u prostoriju gdje je bio Bolić, koji ju je ispitivao. Prilikom ispitivanja priznala je da je pomogla jednom pripadniku MUP-a koji je bio ranjen na području Aljmaš planine.

Na pitanje optužbe jesu li ti događaji vezani uz događaje u Dalju, svjedokinja navodi da pretpostavlja da je to (njena pomoć ranjenom pripadniku MUP-a) bila nekoliko dana prije ispitivanja u stanici milicije.

Iz prostorije gdje ju je ispitivao Bolić odvedena je potom u drugu prostoriju gdje je preko nekog sanduka ležao pretučen njen suprug. Tada joj je Bolić rekao da ispruži ruke i da će sada zbog toga što je navodno lagala, dobiti tri vruće i tri hladne. Potom je od muškarca, koji se nalazio u prostoriji, bejzbol palicom dobila tri slabija, a potom i tri jača udarca po nadlakticama. Posljedice tih udaraca osjeća i danas. Nakon toga oštećenica je puštena kući, a suprug je zadržan u stanici.

Branitelj optužbenog oštećenici je postavio pitanje poznaje li osobu koja ju je tukla. Rekla je da ne zna. Na pitanje je li joj suprug rekao tko je njega tukao, rekla je da je suprug spomenuo nekog dečka Zorana iz Erduta. Ne može se sjetiti prezimena, no zna da ju je tukao po naređenju Bolića.

Obrana pita poznaje li osobu pod imenom Zoran Vučićević, svjedokinja navodi da tu osobu ne poznaje, ali se sjeća da joj je suprug spominjao.

Na pitanje zamjenika ŽDO-a tko je bio u prostoriji kada je fizički zlostavljana, oštećenica navodi da je bio Božo Bolić, dvojica milicajaca i njen suprug.

ZAKLJUČNO

Nakon što je svjedokinja otpuštena iz sudnice, zamjenik ŽDO-a navodi da ostaje kod prijedloga za ispitivanje svjedoka Siniše Teodorovića, te da bi bio suglasan da se pročita njegov iskaz koji je ovaj iznio u postupku protiv opt. Bože Bolića.

Branitelj je suglasan s dokaznim prijedlogom za ispitivanje navedenog svjedoka.

Predsjednik vijeća donosi potom rješenje kojim se uvažava dokazni prijedlog, te će se daljnja rasprava zakazati naknadno pismenim putem.

Zapažanja promatrača:

Nesporno je da se radi o mučenju i nečovječnom postupanju prema civilima od strane zapovjednika i pripadnika paramilicije u Erdutu, te je moguće i povezivanje s događajima koji su uslijedili nakon napada na policijsku postaju u Dalju, odnosno nakon 01. kolovoza 1991., kada je nesrpsko stanovništvo Aljmaša, Erduta i Dalja bilo izloženo kontinuiranom progonu, pljački imovine i pritvaranju, prisilnim radnim obvezama i ubojstvima, koje se odvijalo sve do prosinca 1991., a nastavilo se i nakon.

Božica Ciboci